

Mekana ε Pɔl pɛ dɔ́a Bot ε dɛl ε Efɛɛz

Eniel

Mekana ε Pɔl pɛ daa bot ε ghaada Efɛɛz, nakwyalaa ε éteɓ ezɛɛga bot di pɛ kyee dik Azi, ye kadi edjóoaa mos Tuulki ε. Mekana tak nakwyalaa ε, nyey e membok (3.1; 4.1), mekana mɛ tak epekaada nɛ ɛsɛɛg bɛmelyo mɛ mɛsik ε Pɔl pɛ daa ezɛɛga mendjaa mendjaala menek. Mekana tak lii ε nɛ bot di ààbɛ bot ε mbyak eYuda ɔ.

Tin, ɛsuk ε mekana mak nɛ bot ε ghaada Efɛɛz ye é dum nɛ sa Zɛɛb di ekwyɛl ɛsa ε. Tin, ye é sa wat di náá, ye nabe é syela ee Yezu eezɛsa náá bot gu yɛ. E geka ɛsa etɛɓ binek, nadi ye é tak, tin, eezɛnyen nɛ Yezu Klisto. Ye nabe é dum nɛ mekɛn mɛ bhwak, gwoo nɛ bɔs. Ye epelii dum nɛ egwakel pak bot ε di kɔ ɛko ε bɔs nɛ egwakel pak bot nɛ Zɛɛb. Tin, tɔ sa nyɛ nadi ekwyɛl ɛsa yenek, zɛɛga ndjaa mendjaala nabe é nɛ boo di. E sok mot nakwyal mekana mak di elii éteɓ zɛɛga ndjaa mendjaala ε, ye é éteɓ sa nadhaa tɔ ezɛɛga mendjaa mendjaala mɛ kyee e dik binek, di edhaa bɛ nyel ε. Deenek, zɛɛga ndjaa mendjaala ε dɔ́a nyel ε Klisto. Nyel tak ààkat ɛwyee, nyɛ é daa ndjaa nazesumaa nɛ Klisto ε. Tin, ekeletyɛ tetó nɛ ɛsum ε yɛ. Ndjaa tak ε sama wat nɛ Klisto tɔ ghwyil mɛbwala tyee wat dɔ́a moma di sama wat nɛ ngom'ε.

Tɔ bɛmelanjel yii mekɛn keyaka nɛ yii elɛl (1—3), mot nakwyal mekana epebasal kɔ ɛsu egwalel dika nyen mos'aak, etɛɛ náá, Yezu nadjɛ tsik'ε kɔ melaaba. Ekeletyɛ di ààbɛ bot ε mbyak eYuda ɔ,

moo é bot ε mbyak wat nε ekeletyε di tɔ dhaad mbyak eYuda ɔ. E di'enek, bɔɔ djas zoobelaa ε enɛm esa wat e Zɛɛb. Tin, Klisto naazebwak pap syen, nyε eesεeg bot ε nadi koko àadi edi wat ɔ. E di'enek, nyε eedjε bɔɔ djas egwyem.

Tɔ mɛlanɛl yii ená kɛyaka nε eten nε wat (4-6), mot nakwyal mɛkana εpeleε nε ekeletyε é náá, bε baal εdum ε koŋ ε lɔɔ nε Zɛɛb, nε egwakel zɛnɔɔ egwyem ee Zɛɛb di edjε bε ε. Deenek, mɛghaaz εpedjεaa bε éteɓ bε needi nε mɛfulu na bes. Mot nakwyal mɛkana εpedjε mɛlyo dáa bot di egoka nε εdi tɔ mɛbyel mɔɔ (5.21; 6.9). Éteɓ εmet ε mɛlyo mak εnyɔɛpe ε, wɔ goka é nε gu dáa bot ε na mwa nadidi ε. Tin, mɛtiŋ nabe é ε náá, boa goka é nε εlooba nε botom bɔɔ. Botom nabe é ekukuma bɔɔ. Mot nakwyal mɛkana mak lii dan-dan ε nε botom, yε bε náá, bε ekukuma ɔɔ, bε goka é nε εdi dáa Klisto, mot nadjε tsik'ε ɔ. Deenek, yε aadi é tyee sa na bes bot ε εleε nε botom náá, kwyɛlka bɛl bin (5.25-33) Deenek, yε aadi é tyee sa bes é ghɛŋ na mwa, wɔ lɛε nε ekukuma náá, bε nε kukuma pε tɔ gwoo (6.9).

Mɛswosel

¹ Ye é mam Pɔl, mot-lwoma ε Yezu Klisto tɔ ɛkwosak ε Zɛɛb. Mɛ kwyal mɛkana mak ε éteɓ bɔɔ Zɛɛb di pε ghaada Efɛɛz ε, bot ε di edum koŋ nε Yezu Klisto ɔ.

² Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'enaka nε Ghɛŋ'enaka Yezu Klisto djε bin enɛm nε embεε nε egwyem.

Enɛm esa ε Zɛɛb éteɓ bot ε mbyak'ε

³ Duu nε Zɛɛb, Sɛɛg ε Ghɛŋ'enaka Yezu Klisto. Ye é nyey naazesεε mena metel. Metel mε tak nasεεaa

mena kɔ ɛ su ɛ membi esonok di dus tɔ gwoo ɛ. Etɛɛ náá, menaka é tɔ ɛgwakel nɛ Klisto.

⁴ Tin, ɛsok nɛ bhwak nɛ kusel, Zɛɛb naazeloozeséɛ mena étɛp mena needika bot bɛ, étɛp mena needi dɛɛ áàbɛ nɛ ɛbɛk. Tɔ boo lyem kwyɛl'ɛ.

⁵ Zɛɛb naaloozemyam náá, nyɛ aasa náá, mena dika bɔɔ bɛ kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto. Ye é deenek ɛ nyɛ nakwyɛl náá, ye sael tɔ ɛkwosak ɛ lɛ.

⁶ Djhoodjɛka duu nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ ɛkɛɛ nyɛ nazedjɛ mena nɛ lyem wat kɔ ɛsu ɛ Mɔn'ɛ nyɛ di ɛkwyɛl ɔ.

⁷ Ye é kɔ ɛsu ɛ ghiya ɛ Klisto ɛ, menabelka di pɛka. Tin, mesyem mena eebaapelaa, Zɛɛb naatel mena dáa enɛm nɛ embɛɛ bɛ di ebɔk ɛ.

⁸ Nyɛ naalwoodal mena nɛ enɛm nɛ embɛɛ bɛ, étɛp mena needika bot ɛ etson, nɛ bot ɛ mɛtsel dhaa nyɛl.

⁹ Tin, nyɛ eesa náá, mena guka sa nyɛ nadi kwyɛl ɛsa ɛ. Deenek, esa e tak nabɛ é dinaa syela ɛ. Mɛsa mɛ tak nabɛ é yɛ aasaɛ ɛ nɛ Klisto.

¹⁰ Sa tak ɛ yii Zɛɛb aasa é ghen melu aadjala ɛ, yɛ aadi é ɛsɛɛg esa djas di kɔ ɛko ɛ bɔs nɛ yii di tɔ gwoo ɛ, etɛɛ náá, Klisto needi kukuma esa binek djas.

¹¹ Tɔ ɛgwakel ɛ lena nɛ Klisto, mena nabelaka ɛkɛɛ nakekaa mena ɛ. Etɛɛ náá, Zɛɛb naazeloozɛɛ mena tɔ ɛkwosak ɛ lɛ. Tin, Zɛɛb sa esonok djas ɛ dáa nyɛ di ɛkwyɛl ɛ, nɛ dáa nyɛ di ɛkwos ɛ.

¹² Menabelka, bot nadi bot ɛ mɛkɛn é ɛwa ɛbwaalel ɛ lena nɛ Klisto ɔ, djhoodjɛka duu nɛ Zɛɛb etɛɛ náá, nyɛ boo kukuma.

¹³ Biyɔ pe, bhis bi nagwak mɛkpa mɛ etsɛɛtsɛ ɛ, Mbɛɛ Bhaadal nadjɛ bin tsik ɛ, bi naadum kon nɛ Klisto. Dáa bi nadum kon nɛ nɛ ɛ, Zɛɛb naawa geka

yɛ kɔ len. Geka tak ɛ, Sisim na Dɛɛ ee nyɛ nakek bin ɛ.

¹⁴ Sisim na Dɛɛ ɛpedjɛ mena ɛbwaaleɛ ɛ esa ee Zɛɛb nakwom ɛtɛp bot ɛ mbyak'ɛ. Tin, nyɛ lɛɛ nɛ nena ɛ náá, menabelka bot ɛ di bot bɛ ɔ, mena aabelaka ye é, é sok mena aadika mena moo pɛka ɔ. Tin, mena aamyaalaka nɛ duma Zɛɛb.

Mendjaala ɛ Pɔl

¹⁵ Ye é dum nɛ tɛp tak ɛ dinaa, mɛ naagwak dáa bot nadi elii kɔ ɛsu ɛdum ɛ kon ɛ len nɛ Ghɛɲ Yezu ɛ, dɔɔ nɛ kwyɛl bi baadi nɛ yɛ nɛ bot djas zedum kon nɛ Zɛɛb ɔ.

¹⁶ Deenek, mɛ àakat ɛbulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ len. Mɛ nɛ taala nɛ nen tɔ mendjaala mam.

¹⁷ Mɛ ɛpedjaala nɛ Zɛɛb Sɛɛg mot duma, Sɛɛg ɛ Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto. Nyɛ djɛ bin Sisim etson, ye neetel bin ɛtɛp bi neegu nyɛ enyɔɛpɛ.

¹⁸ Tin, mɛ ɛpebaadjaala ɛtɛp Zɛɛb neebɛɛ bin mis tɔ mɛkas mɛ, ɛtɛp bi neegu mɛbɔk mɛ ɛbwaaleɛ ɛ nyɛ djɔɔ bin ɛtɛp tak ɛ. Deenek, ɛtɛp bi neegu mɛnyɔ mɛ esa e lyak ee nyɛ aadjɛ nɛ bot ɛ mbyak na dɛɛ.

¹⁹ Bi neegu mɛbɔk mɛ mɛbwala mɛ nyɛ di nɛ yɛ ɛtɛp menabelka bot ɛ di edum kon nɛ nɛ ɔ. Tin, mɛbwala mɛ tak ɛ ye é yii Zɛɛb nabatalyaal yɛ nɛ ghwyil djas ɛ,

²⁰ é ghɛɲ nyɛ nagomal Klisto pak myon ɛ. Bhii tak, nyɛ naadil nyɛ é mbɔ eghɛɲ bɛ tɔ gwoo.

²¹ Klisto naanɛɛgaa kɔ efofop djas, kɔ esisim djas, kɔ ghwyil djas, kɔ mɛbwala djas. Din ɛ Klisto ɛ di ekɔk kɔ min djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, ààkobe-bɛak e bhwak bot di'ak, ye é dɔɔ nɛ bhwak di ezyɛ é.

²² Zɛɛb eesa Klisto kək kə esonok djas, nyɛ naadjɛ eghɛɲ tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala éɛp nyɛ needi kək kə esonok djas di nɛ tsik ɛ.

²³ Zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ dɔ́a nyɛ ɛ Klisto. Tin, Klisto é tɔ lɔɔ, ye é nyɛy ɛ di lwoodal esonok djas tɔ bot djas.

2

Edus tɔ ɛsyee, da bela tsik

¹ Eghɛɲ sok, bi nadi é dɔ́a bot ɛ zegwyɛ ɔ kə ɛsu ɛdjak ɛ len nɛ mesyem men.

² Bi nadi é si bhel mbee mɛfulu mɛ bot ɛ bɔs'ak. Bi naadu kukuma embee esisim di tɔ gwoo ɛ. Sisim tak ɛ di esa náá, bot djas di ààlooba nɛ Zɛɛb ɔ di si bhel ɛ.

³ Tin, menabelka djas nasesaka esonok ɛ dɔ́a bɔɔ. Mena nasesaka esonok ɛ dɔ́a gwyɛs epuud nɛ embee esimza bina nadi elwom mena ɛ. Deenek, kana mɛbyel mena, ye nabela Zɛɛb naazekpaa lyem kə ɛsu ɛlena, dɔ́a nyɛ nakpaa lyem nɛ bot ɛ sok ɛ.

⁴ Tin, Zɛɛb ɛ boo lyem ghon, nyɛ nɛ kwyɛl mena ɛbuɛpe dhaa nyɛl.

⁵ Ye é dum nɛ kwyɛl tak ɛ, nyɛ nasa náá, mena baadika nɛ tsik sama wat nɛ Klisto. Dɔ́a dinaa mena nadika ɛ mena eezegwyɛka éɛp ɛdjak ɛ lena ɛ, Zɛɛb natsik mena é kə ɛsu ɛ enɛm nɛ embɛɛ bɛ.

⁶ Zɛɛb naagomal mena lɔɔg wat nɛ Yezu Klisto pak bemyon, éɛp ɛdjɛ mena di sama nɛ nɛ pɛ tɔ gwoo.

⁷ Nyɛ eesa mena enɛm kə ɛsu ɛ Yezu Klisto, éɛp ɛlyaal nɛ bot aazyɛ djɛmɛn ɔ ɛ náá, mɛvu mɛ nɛ bɔk dhaa esonok djas.

⁸ Ye é kɔ ɛsu ɛ enɛm nɛ embɛɛ Zɛɛb ɛ bi nabela tsik, tɔ ɛdum ɛ kɔŋ ɛ len nɛ nɛ. Ye tok etɛɛ náá, bi naasa dhiiti sonok, nyɛ djɛ bin enɛm nɛ embɛɛ bɛ é e toto.

⁹ Ye tok etɛɛ náá, bi ɛpesa dhiiti enɛm esa. Tin, nyɛ djɛ bin ye é e toto, ye nabe é etɛɛ náá, bot needi ààbɛ nɛ ɛghɛɛ nyel.

¹⁰ Menaka é bot ɛ Zɛɛb nakus ɔ. Dáa dinaa nyɛ nakus mena ɛ, nyɛ nakus mena ɛ, étep mena neesa embɛɛ mɛsa mɛ bot ɛ di tɔ ɛgwakel nɛ Yezu Klisto ɛ di egoka nɛ esa ɛ. Ye é embɛɛ mɛsa mɛ Zɛɛb nalookɛk náá, mena aasa ɛ.

Mbyak wat tɔ ɛgwakel nɛ Yezu Klisto

¹¹ Taalaka nɛ sa mɛ nalɛɛ nɛ nen é ghɛŋ sok ɛ. ɛsok nɛ bi nɛ byel, bi nabe é ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda. Bot ɛ dhaad mbyak eYuda nadi edjoo bin ɛ «bot ɛ nadi ààni beka ɔ». Bɔɔ kadjooaa ɛ «bot ɛ zeni beka ɔ» yɛ bɛ náá, bɛ nadjooaa ɛ «bot ɛ zeni beka ɔ» yɛ dum nɛ geka bot ɛ bɔs wa bin e mɛnyel ɛ.

¹² Eghɛŋ tak, bi nabe é ààdi sama nɛ Klisto, bi nabe é bɛdjɔŋ tɔ dhaad mbyak Yisalaɛl. Tin, bi nabe é ààlaŋa tɔ sama bot ɛ nadi tɔ ɛgwakel étep ekɛk e Zɛɛb ɛ. E di'enek, bi nabe é kɔ bɔs di ààbɛ nɛ ɛbwaalel ɛ, bɔs di ààbɛ nɛ Zɛɛb ɛ.

¹³ Biyɔ bot ɛ nadi é ghɛŋ sok ɛtsetaɛpe nɛ Yezu Klisto ɔ. Nenak yak, bi moo é bi eezekunaa nɛ nɛ. Nyɛ naso ghiya yɛ kɔ ɛsu ɛ len étep bi neekunaa nɛ nɛ.

¹⁴ Etɛɛ náá, nyɛ é di egwyem'enaka. Nyɛy mot nasa náá, bot ɛ mbyak eYuda nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bɛ di dhaad mbyak wat. E sok nyɛ naka nyel'ɛ ɛ, nyɛ naabwak pap mɛbhuka nadi ewa mbɛk pak membyak menek ɛ.

¹⁵ Tin, dum nɛ ɛsyee ɛ lɛ, nyɛ naadis etsi nɛ mɛtin mɛ eYuda ɛtɛp ɛsa náá, bot ɛ mbyak eYuda nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bɛ di bɛ moo bot ɛ mbyak wat tɔ ɛgwakel nɛ nɛ. Ye ɛ deenɛk ɛ, nyɛ nawa egwyem tɔ membyak mɛba menɛk.

¹⁶ Kɔ ɛsu ɛ ɛsyee ɛ lɛ ɛ mɛlaaba, Klisto naasɛɛg bɔɔ djas ɛ nyɛl wat, da bulal bɛ tɔ kwyɛl nɛ Zɛɛb. Ye ɛ tin ɛ mɛlaaba ɛ, nyɛ nadis ɛbhina nadi pak'ɔɔ ɛ.

¹⁷ Klisto nazyɛ ɛ ɛtɛp ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal e egwyem pɛ daa biyɔ bot ɛ nadi ɛtsetaɛpɛ nɛ Zɛɛb, dɔɔ nɛ bot ɛ nadi ɛkunaɛpɛ nɛ Zɛɛb ɔ.

¹⁸ E di'enɛk, kɔ ɛsu ɛ Klisto, menabɛlka djas bot ɛ di bot ɛ mbyak eYuda ɔ, nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Tin, menaka ɛ nɛ ghwyil katɔ pɛ daa Zɛɛb Sɛɛg'ena, kɔ ɛsu mɛbwala mɛ Sisim na Dɛɛ yɛnɛk.

¹⁹ Dáa di deenɛk ɛ, biyɔ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bi tokapɛ bɛdjon. Bi tokapɛ bot ɛ dus pɛ kyee mɛdhik mɛsis ɔ. Bi moo ɛ bot ɛ mbyak e dɛɛ. Bi moo ɛ bot ɛ mɛbyɛl ɛ Zɛɛb.

²⁰ Bi moo ɛ bi moo bi eezebeega nyɔ'ak kɔ sɔ ɛtɛp ɛsum ndjaa. Deenɛk, mɛkok mɛ ɛsuk ɛ zumal ndjaa tak ɛ bot ɛ lwoma nɛ bɛngooelɛl-mɛkpa Zɛɛb. Yezu Klisto, nyɛy nyɛ ɛmɛt kadi ɛ ɛkok di epyɛt ndjan ɛ.

²¹ Nyɛy ɛ di epyɛt ndjaa djas, nyɛ ɛben epap tak ɛtɛp ye needi di na Dɛɛ ɛ Ghɛɲ.

²² Tɔ ɛgwakel ɛ len nɛ Yezu Klisto ɛ, biyɔ pɛ eezesɛɛga nɛ bɛdhiiti bot ɛtɛp ɛsum ndjaa tak, ndjaa Sisim Zɛɛb aadi tɔ tak ɛ.

3

Mɛsa mɛ Pɔl pɛ daa bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ

¹ Dum nɛ tɛp tak ɛ, mam Pɔl, ɛpedjaala Zɛɛb. Mam mot di mot membok ɛtɛp mɛsa mɛ Yezu Klisto ɔ. Mɛ wak mos e membok ɛ, ɛtɛɛ nǎá, mɛ naakeɣoola Mbɛɛ Bhaadal pɛ daa len bot di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ.

² Ye é tsɛɛtɛ nǎá, bi naazegwak mɛsa mɛ Zɛɛb nadjɛ ɛtɛp ɛlyaal ɛ bin embɛɛ ɛtɛp bɛ.

³ Zɛɛb naatel mɛ ɛkwosak ɛ lɛ nadi syela ɛ. Ye é dǎa mɛ nakwyal bin yɛ sok ɛ.

⁴ Lanja bi aalaa ye é, biyɔ pe waagu ɛtɛp dinaa mɛ eezegu ɛ. Ye é esonok dinaa yɛ syela dum nɛ Klisto ɛ.

⁵ Eghɛɲ na mwa, Zɛɛb nabɛ é ààtel bot ɛtɛp nadi tɔ sɔ ɛ. Nenak, nyɛ eesa nǎá, Sisim yɛ naalyaal popoopwon nɛ bot ɛ lwoma yɛ, nɛ bɛngooel-mɛkpa Zɛɛb na Dɛɛ, bot ɛ di ɛtɛp mɛsa mɛ ɔ.

⁶ Beeka sa nadi tɔ sɔ ɛ: kɔ ɛsu ɛ Mbɛɛ Bhaadal, esa e lyak ee Zɛɛb nadjɛ bot ɛ mbyak eYuda ɛ. Biyɔ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, biyɔ pe aabaabela yɛ. Biyɔ nɛ bot ɛ mbyak eYuda, bi moo é mot ngɔt. Sa Zɛɛb nakek kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto nǎá, nyɛ waadjɛ bot ɛ mbyak eYuda ɛ, biyɔ pe aabaabela yɛ.

⁷ Dum nɛ ɛkɛɛ Zɛɛb nadjɛ mɛ ɛ, mɛ moo é mot-mɛsa mɛ ɛtɛp ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal. Nyɛ nasa deenek tɔ lam ɛ, nɛ ghwyil mɛbwala mɛ.

⁸ Ye nakozoodi nǎá, mam tok vanj mot tɔ lɔɔg bot djas zedum konj nɛ Zɛɛb ɔ. E di'enek, Zɛɛb eesa mɛ enɛm ɛgoola nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, mɛvu ɛ Klisto di ààsi ɛ.

⁹ Nyɛ eebaasa mɛ enɛm ɛtɛp mɛ neelyaal nɛ bot djas dǎa ɛkwosak ɛ Zɛɛb nadi tɔ sɔ aasaɛ ɛ. Nyɛy mot di nakusel esa binek djas ɔ. Nyɛ naasa nǎá, ye di tɔ sɔ kekum ɛwala bot di mos'aak.

¹⁰ Nenak yak, Zɛɛb naatel yɛ tɔ zɛɛga ndjaa mend-jaala etɛɛ náá, efofop nɛ dhiiti eghwyil mɛbwala di tɔ gwoo ɔ, bɛ neegu, mɛbɔk mɛ mbi mɛ etson e Zɛɛb di nɛ ye é.

¹¹ Tin, etɛp binek djas nasael ɛ dáa Zɛɛb naloolɛɛ náá, nyɛ aasa ɛ. Nyɛ nasa ye é kɔ ɛsu ɛ Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto.

¹² Tɔ ɛgwakel'ena nɛ Yezu Klisto, nɛ ɛdum ɛ kon ɛ lena nɛ nɛ. Yɛ deenek ɛ mena aanàbaadi nɛ bwoo ɛtyaa sok bhwoob Zɛɛb nɛ ɛbwaalel djas.

¹³ Etɛp tak ɛ, mɛ di elɛɛ bin náá, nàtsakeka mɛnyel étɛp mezuk mɛ mɛ di ebee kɔ ɛsu ɛ len ɛ. Tin, mezuk menek ɛ étɛp ɛdje bin duma.

Kwyɛl ɛ Klisto

¹⁴ Ye é étɛp tak ɛ mɛ pyak mɛbon si sok bhwoob ɛ Zɛɛb Sɛɛg.

¹⁵ Ye é nyɛy mot di ɛsuk membyak djas.

¹⁶ Deenek ɛ, mɛ ɛpedjaala nɛ nɛ náá, kɔ ɛsu ɛ mɛvu mɛ duma nyɛ di nɛ ye é. Nyɛy mot di ɛdje bin mɛghaaz e ze mɛbwala mɛ Sisim yɛ,

¹⁷ etɛɛ náá, Klisto neebela di tɔ ebhum e lyem bin, kɔ ɛsu ɛdum ɛ kon ɛ len nɛ Zɛɛb. Mɛ ɛpewaab náá, kwyɛl'en di nɛ ekanal étɛp bi neepyɛt ɛlyelɛpɛ.

¹⁸ Deenek ɛ bi ɛ nɛ ghwyil ɛgu ɛnyɔɛpɛ bi nɛ bɔɔ Zɛɛb djas. Dáa mɛbɔk, mɛdjaa, mɛvyɛɛg, nɛ mɛdim mɛ kwyɛl ɛ Klisto di ɛ.

¹⁹ Ye goka é bi ɛgu náá, kwyɛl'ɛ eedhaa esonok djas ee bot di ɛgu ɛ. Etɛɛ náá, esimza bin neewozal kekum edi Zɛɛb nyɛy ɛmet di ekwyɛl ɔ.

²⁰ Ye é Zɛɛb ɛ di nɛ ghwyil ɛsa esonok tɔ lena dum nɛ mɛbwala mɛ di ɛsa mɛsa tɔ lena ɛ, dhaa yii mena di ewaab ɛ nɛghu yii mena di esimza ɛ.

²¹ Betka náá, duu di nɛ Zɛɛb kɔm-kɔm sii nɛ kɔm dum nɛ sa nyɛ lyaal tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala mɛ kɔ lo ɛ Yezu Klisto! Amɛn.

4

Djhoodika sama

¹ Mam mot di mot membok, etɛɛ náá, mɛ é mot-mɛsa ɛ Ghɛɲ ɔ. Mɛ ɛpedjaala nɛ nen, biyɔ bot ɛ Zɛɛb nadjoo ɔ, kɛka tɔ mbɛɛ mɛfulu dáa Zɛɛb di kwyɛl ɛ.

² Dika tɔ mɛsila, dika tɔ mɛtela, dika tɔ bwood. Djiselelka pak'en nɛ kwyɛl djas.

³ Saka mɛghaaz étɛp ɛbaal ɛgwakel ee Sisim na Dɛɛ djɛ mena ɛ. Dika tɔ egwyem pak'en étɛp bi needi tɔ egwakel.

⁴ Menaka é tyee nyel wat, ye é Sisim na Dɛɛ wat ɛ di tɔ lena. Ye é tyɛ wat nɛ dáa Zɛɛb nadjoo mena étɛp ɛbwaal esa ee nyɛ nakek mena ɛ.

⁵ Ye é nɛ Ghɛɲ ngɔt,
ɛdum ɛ kɔɲ nɛ Zɛɛb ɛ wat,
ɛduwa Zɛɛb ɛ wat.

⁶ Zɛɛb ɛ ngɔt, nyɛ é Sɛɛg bot djas.
Nyɛ é e edi djas,
nyɛ é tɔ menabel djas.

⁷ Mot nɛ mot pak'ena naabela yɛ enɛm nɛ embɛɛ ee Klisto nadjɛ mena nɛ lyem wat ɛ.

⁸ Ekwyala bɛ na dɛɛ lɛɛ ɛ náá:
«E ghɛɲ nyɛ nabyet tɔ pɛ tɔ gwoo ɛ,
nyɛ naatɔ nɛ bot ɛ nadi é ekwom ɔ,
nyɛ naadjɛ bot mɛkɛɛ.»

⁹ Tin, ɛbyet tɔ gwoo kwyɛl lɛɛ yé? Ye kwyɛl ɛlɛɛ náá,
nyɛ naasul sok tɔ esum edi na dim-dim di kɔ bɔs ɛ.

10 Mot nasul kɔ ɛko ɛ bɔs ɔ, ye ɛ pe ɛ mot nabyet ɛvyɛɛɛpe tɔ gwoo ɔ. Etɛɛ nɔ́á, nyɛ neelwoodal bhwak djas.

11 Nyɛ ɛ nadjɛ bot mɛkɛɛ mɛ di esa nɔ́á, bɛdhiiti bot di bot ɛ lwoma, bɛdhiiti bɛngooel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb, bɛdhiiti kadi ɛ bɛgool ɛ Mbɛɛ Bhaadal, bɛdhiiti bɛdjɛɛdel ndjaa mendjaala, bak tak kadi ɛ bɛlyoel.

12 Ye ɛ deenek ɛ, nyɛ nasa nɔ́á, bot ɛ Zɛɛb bela ghwyil esa mɛsa mɛ, ɛtɛp ɛbek ɛ nyel ɛ Klisto.

13 Ye ɛ deenek ɛ, menabelka djas aadika sama tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb nɛ ɛgu ɛ Mɔn Zɛɛb. Tin, mena kadika ɛ e boo bot dinaa, ɛtiibal ɛ lena aakum dɔ́a yii Klisto.

14 Tin, mena aanákabaadika tyee bɔɔ dhyeeb. Mena aanákabaadika ewo dɔ́a mɛghwak, nɛghu mɛsim edu bɛ mɛlyo mbɛs. Sa mena àákabaabet bot binɔk bɛ lɛɛ bot elɛɲ mɛkɔɲ ɛtɛp ɛwa mena tɔ ɛdjak.

15 Tin, mena goka ɛ nɛ ɛdi nɛ kwyɛl pak'enaka, nɛ elɛɛlka ɛtsɛɛtɛ, etɛɛ nɔ́á, mena neewyeeka dɔ́a Klisto nyɛy mot di ɛsuk ɛ ndjaa mendjaala ɔ.

16 Ye kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ, nyel di sa wat dinaa ye ɛ elyɛlɛpe ɛ, sɛɛga ɛnyɔɛpe nɛ mɛtii mɛ nyel. Tin, ɛ sok ekyes djas di esa mɛsa mɛ dɔ́a ɛdi goka ɛ, tin, nyel djas ɛpewyee, nɛ ɛbɔk tɔ kwyɛl.

Tsik na bes yii ekeletyɛ

17 Beeka sa mɛ di ebasal nɛ ɛwaab nɛ nen nɛ din ɛ Ghɛɲ'enaka, nɔ́duka mɛfulu mɛ bot ɛ di àádum kon nɛ Zɛɛb ɔ. Etɛɛ nɔ́á, egeka bɔɔ tɔ ɛ tɔ esa e toto.

18 Tin, bɛ àànyɔ ɛmɛt ɛtsɛɛtɛ e Zɛɛb, ààkomɛt-mɛtak tsik na bes ee Zɛɛb di ɛdjɛ bot ɛ, etɛɛ nɔ́á, bɛ nɛ lyɛl elyem.

¹⁹ Bɛ eezegwyiɣa syen, bɛ eezewa lyem «tɔɔp» tɔ mɛzɔ, batakesa membri mɛ esa e syen djas bɛ di emyaala nɛ ye é.

²⁰ Yɛ kabɛ biyɔ ɔ, mbi yenek mɛfulu tok yii bi nadjek pɛ daa Klisto ɛ.

²¹ Mɛ nɛ gu náá, bi naagwak étɛp ɛ di eliiaa dum nɛ nɛ ɛ. Bela náá, bi naazelyoaa etsɛɛtsɛ dum nɛ Yezu.

²² Bot binɔk naalyo bin náá, bi kat mbee mɛfulu bi nadi nɛ yɛ sok ɛ. Embee mɛfulu menek ɛ, ye é mɛkwosak mɛ etɛp esyen ee elyem men dyeebakwyɛl ɛ. Yɛ deenek ɛ, bi aabet embee mɛfulu menek dáa mot di mwas bet kaad ɛ.

²³ Betka náá, Sisim Zɛɛb swola mɛfulu men,

²⁴ ɛkɛɛ bi eebot kaad na bes. Tin, bi moo bot ɛ na bes. Mot na bes yenɔk kusaa ɛ dáa Zɛɛb di ekwyɛl ɛ. Deenek, etsɛɛtsɛ ɛpesa náá, nyɛ di mot epiki, mot e dɛɛ.

²⁵ Tin, nàsaka mɛkɔŋ, mot nɛ mot goka é nɛ elɛɛ etsɛɛtsɛ nɛ sɔ mot, etɛɛ náá, zɛɛga menabelka djas ɛ bot ɛ nyel wat.

²⁶ Eghɛŋ bi di nɛ ɛbuk ɛ, sa bi ààsyem. Ye goka é ɛbuk ɛ len sila ɛsok nɛ dwoɔ nɛ sila.

²⁷ Nàbetka náá, dim mot mɛkɔŋ be di tɔ len.

²⁸ Mot djii goka é nɛ ɛkat ɛdjii. Nyɛ goka é nɛ esa mɛghaaz étɛp esa mbee mɛsa nɛ mɛmbɔ mɔɔ. Deenek ɛ, nyɛ nɛ ghwyil ɛkwyee bot ɛ di tɔ e djel ɔ.

²⁹ Deenek, sa dhiiti mot àātuwal mbee mɛkpa tɔ nuub'en. Bi goka é nɛ elóo ɛ embɛɛ mɛkpa di djɛ ghwyil nɛ besɔ bin bot di tɔ e djel ɔ, mɛkpa mɛ di enyɔ nɛ bot ɛ di egwak yɛ ɔ.

³⁰ Zɛɛb naawa bin ndem nɛ Sisim na Dɛɛ yɛ. Tin, nàtuŋka Sisim yenek. Bela náá, ye é nyɛy ɛ di elɛɛ

bin náá, yɛ aadi é nɛ dwoɔ dinaa Zɛɛb aadis bin tɔ mesyem mɛn ɛ.

³¹ Nàbaalka tɔ elyem bin mɛbuk mɛ embee esonok bɛ nasa bin ɛ, nàbiyoka, sa bi aadi nɛ ɛbuk. Diska tɔ elyem bin, mɛwɔɔbela, mɛlee zɛnɔɔ e mbi esesɛɛ embee lyem djas.

³² Dika nɛ mbɛɛ lyem nɛ ghwyiikwyee nɛ bɔɔ bin, pelekka pak'en dǎa Zɛɛb napel bin ɛ kɔ lo ɛ Klisto.

5

Dǎa ekeletyɛ di egoka nɛ ɛkɛ ɛ

¹ Dǎa dinaa, bi ɛ bɔɔ Zɛɛb di kwyɛl ɛ, bi goka é nɛ ɛdi dǎa nyɛy.

² Dika tɔ kwyɛl pak'en, dǎa Klisto di nɛ kwyɛl nɛ nena ɛ. Dum nɛ kwyɛl tak é, nyɛ naka nyel'ɛ ɛmet buwa pɛ daa Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ lena. Tsik'ɛ tak nabe é tyee mɛnanas mɛ di nɛ mbɛɛ mɛnuub ɛ.

³ Nenak, bi moo é bɔɔ Zɛɛb. Tin, sa bi ààdi tɔ mɛzɔ, sa bi ààsa edhiiti embee esonok, sa bi ààdi tɔ dɔɔb mɛvu, sa bi ààkolii-liiak tɛp tak.

⁴ Yɛ ààgoka náá, bi lóo embee mɛkpa, mɛkpa mɛ mɛlee, mɛkpa mɛ endjemet. Deenek, bi goka é nɛ ɛbulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb.

⁵ Guka náá, bot ɛ di tɔ mɛzɔ ɔ, bot ɛ di esa e dhiiti embee esonok ɔ, bot ɛ di ewyeeb esa bot ɔ, bɛ aanàkwaabela esa e lyak tɔ ɛyon ɛ Klisto, ɛyon ɛ Zɛɛb. Tin, ye moo é tyee náá, bɛ ɛpeduwal bɛnaghise.

⁶ Sa bot ààkɔɔ bin nɛ elɛɲ mɛkɔɲ. Ye é embee esonok binek ɛ di edjɛ Zɛɛb ɛbuk kɔ bot ɛ di ààlooba nɛ nɛ ɔ.

⁷ Tin, sa bi ààkɛ sama wat nɛ mbi binɔk bot,

⁸ etɛɛ náá, é ghɛɲ sok bi nadi é tɔ ghooghom, nenak kɔ ɛsu ɛ ɛgwakel ɛ len nɛ Ghɛɲ, bi moo é tɔ mɛkas etɛɛ náá, bi ɛ bot ɛ Ghɛɲ. Tin, kɛka dɔ́a bot ɛ di tɔ mɛkas ɛ.

⁹ Mɛ ke deenek ɛ, etɛɛ náá mɛkas mɛ tak waadjɛ mena embɛɛ esa djas, esa epiki zɛnɔɔ esa etsɛɛtsɛ.

¹⁰ Saka mɛghaaz ɛtɛp ɛgu sa Ghɛɲ di emyaala nɛ ye é.

¹¹ Nɔ́dika edi wat nɛ bot ɛ di esa mɛsa di àadjɛ bhum, mɛsa mɛ di esael tɔ ghooghom ɛ. Bi goka é nɛ ɛpana bɛ.

¹² Ye é tsɛɛtsɛ, esa ee bot binɔk di esa tɔ ghooghom ɛ, esa syen e ɛbaɲa e mis mɛ bot.

¹³ E sok, bot di ebaɲa sa bɛ di esa ɛ, mɛfulu mɔɔ nɛ nyen popoopwon,

¹⁴ etɛɛ náá, mɛkas ɛ di esa náá esonok djas nyen popoopwon. Dum nɛ tɛp tak ɛ ye di ekeaa náá:

«Wɔy, mot di ɛgɔ ɔ, djɛma,

wyɛla pak myɔɲ,

etɛɛ náá Klisto neewa wɔ tɔ mɛkas.»

¹⁵ Tin, bi ɛ kobaka nɛ tyee bi di eke ɛ. Sa bi ààkɛ tyee bot ɛ di ààbɛ nɛ etson ɔ, bi goka nɛ ɛkɛ ɛ dɔ́a bot ɛ etson.

¹⁶ Lelka esa mɛsa nɛ lyem wat tɔ ba mɔɔ ɛpɛɛd ɛwala zedjɛa bin ɛ, etɛɛ náá, mena mooka é é mbee melu.

¹⁷ Nɔ́dika dɔ́a bot ɛ di ààbɛ nɛ etson ɔ, bi goka é nɛ ɛgu ɛkwosak ɛ Ghɛɲ.

¹⁸ Nɔ́dika tɔ elangi, etɛɛ náá, elangi ɛdhaa nyel ɔɔ, ye é nɛ ghwyil ɛpus mot náá, nyɛ sa ɛtɛp mbɛs. Tin, bi goka é bi di lwoodela nɛ Sisim na Dɛɛ.

¹⁹ Djɛelka mɛghaaz pak'en tɔ mɛdjeeb mɛ di edjɛ ɛbwaalel, nɛ mɛdjeeb di edjɛ duu nɛ Zɛɛb, nɛ

mɛdjeeb mɛ Sisim di etel ɛ. Tiika, myaalaka nɛ Ghɛŋ'en nɛ lyem wat.

²⁰ Bulalka bhɔɔ nɛ Zɛɛb Sɛɛg'ena ɛ mɛwala djas, ɛ edi djas nɛ din ɛ Ghɛŋ'enaka Yezu Klisto.

Moma nɛ motom tɔ ɛbɔ

²¹ Biyɔ bot ɛ di elooba nɛ Klisto ɔ, dika nɛ mɛsila pak'en.

²² Boa, loobaka nɛ botom bin, dɔɔ bi di elooba nɛ Ghɛŋ ɛ.

²³ Saka deenek etɛɛ nɔ́á, motom ɛ di ekɔk kɔ moma, dɔɔ Klisto di ekɔk kɔ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ. Klisto ɛ mot di etsik zɛɛga ndjaa mendjaala, ee di dɔɔ nyel'ɛ.

²⁴ Boa goka ɛ nɛ elooba nɛ botom bɔɔ, dum nɛ etɛp djas, dɔɔ zɛɛga ndjaa mendjaala di elooba nɛ Klisto ɛ.

²⁵ Botom, kwyɛlka bel bin dɔɔ Klisto di ekwyɛl zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ, nyɛ batagwyɛ kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.

²⁶ Deenek, nyɛ nakwyɛl ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala di dɛɛ, ye ɛ ɛtɛp tak ɛ nyɛ nadis yɛ edhuud nɛ mɛdii nɛ mɛkpa mɛ.

²⁷ Nyɛ nakwyɛl ɛ nɔ́á, bot ɛ di edum kon nɛ Zɛɛb ɔ, tyaa sok bhwoob'ɛ, dɔɔ dinaa bɛ moo ɛ bɛnɛm, ɔ́ɔbɛ nɛ ɛtɔɔn, ɔ́ɔbɛ nɛ di wat zekwaada. Nyɛ nakwyɛl ɛ nɔ́á, bɛ di bot ɛ na dɛɛ, ɛtɛp ye needi ɔ́ɔdi nɛ mot di elii ɛbiyoɛpe dum nɛ mɛsa mɔɔ.

²⁸ Deenek, botom goka ɛ nɛ ekwyɛl ɛ bel bɔɔ ɔ, dɔɔ bɛ di ekwyɛl mɛnyɛl mɔɔ met ɛ. Mot di ekwyɛl myɛl ɔ, nyɛ nɛ kwyɛl nyel'ɛ met.

²⁹ Etɛɛ nɔ́á, mot tok nɛ ghwyil ɛbhina nyel'ɛ met. E di'enek, nyɛ nɛ be nyel'ɛ ɛnyɔɛpe dɔɔ Klisto di esa nɛ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ.

³⁰ Menaka é ekyes e nyel'ε.

³¹ Ekwyala lɛɛ ε náá:

«Motom ε waadus tɔ ndjaa sɛɛg nɛ nyɛɛg,
étɛp kɛdi sama nɛ myɛl.

Bɔɔ djas bebá aakadi é mot ngɔt.»

³² Tin, ye é boo tɛp di syela tɔ elanɛl elak ε. Ye é deenek mɛ di elɛɛ nen náá, tɛp tak ε dum nɛ Klisto nɛ zɛɛga ndjaa mendjaala.

³³ Tin, mɛ ɛpebaabal nɛ biyɔ botom, mot nɛ mot goka é nɛ ekwyɛl ε myɛl dáa nyɛ di ekwyɛl nyɛl ɛmet ε. Ye tyɛ wat nɛ boa mɛba, bi goka é nɛ ɛduwal botom bin.

6

Dáa bɔn di egoka nɛ ɛdi nɛ bɛbyael bɔɔ ε

¹ Biyɔ bɔn, bi moo é tɔ ɛgwakel nɛ Ghɛɲ Yezu, bi goka é nɛ elooba nɛ bɛbyael bin, etɛɛ náá, deenek é di ɛnyɔɛpe.

² Ɛtin ε mɛkɛn di eke nɛ ekek ε náá:

«Duwala soog nɛ nyoog,

³ etɛp djas aanyɔ nɛ nɔ,
wɔ aabɔya kɔ ɛko ε bɔs.»

⁴ Biyɔ bɛsɛɛg ε bɔn, nàsaka náá, bɔɔ bin kpaa elyem. Tin, ye goka é náá, bi wyɛl bɛ tɔ mbɛɛ mɛlyo nɛ ɛdul ε bɛ mɛlɔ nɛ sa Ghɛɲ di ààkwyɛl ε.

Dáa bɛkwom di egoka nɛ ɛdi nɛ ekukuma bɔɔ ε

⁵ Biyɔ bɛkwom ε bot, loobaka nɛ ekukuma bin kɔ ɛko ε bɔs nɛ ba tɔ lyem, tɔ mɛsila nɛ duu djas, nɛ lyem wat, dáa bi di elooba nɛ Klisto ε.

⁶ Nàsaka mɛsa etɛɛ náá, bɛ needuwal bin. Tin, ye goka é náá, bi sa mɛsa nɛ lyem wat dáa zɛɛb

di ekwyɛl ε, etɛɛ náá, bi é bot ε mɛsa ε Klisto. Ye nakozoodi e mɛwala bɛ di àádi tin éteɓ egwyák bin ε.

⁷ Saka mɛsa nɛ mbɛɛ lyem ekɛɛ, bi sa ε mɛsa ε Ghɛɲ. Nàsaka mɛsa ekɛɛ náá, bi sa ε mɛsa mɛ mot.

⁸ Guka náá, wɔ nakoozodi kwom mot, nɛ gu mot di àádi kwom ɔ, wɔ sa mbɛɛ mɛsa ɔɔ, Ghɛɲ ε waadjɛ wɔ efute.

⁹ Biyɔ ekukuma, dika tyee wat nɛ ekwom bin, katka εbɛɛg bɛ. Guka náá, biyɔ nɛ ekwom bin, biyɔ djas ε bɔɔ Boo Kukuma di tɔ gwoo ε. Nyɛy mot di tɔ gwoo ε ààwa mbɛk pak bot.

Bɛghɛl ε Zɛɛb

¹⁰ Ekpa ε mɛsik mam ε náá, dika nɛ egwakel nɛ Ghɛɲ, saaka ghwyil'en tɔ lɛ, etɛɛ náá, nyɛ é nɛ boo ghwyil.

¹¹ Nɔɔka bɛghɛl, da bi ε bɔt ekuwa dɛɛb djas Zɛɛb di edjɛ ε etɛɛ náá, bi neepyɛt dwoo dim mot mɛkɔɲ aazɛkɔɔ bin ε.

¹² Etɛɛ náá, tuub mena di duuka ε, ye tok tuub ghiya nɛ epuud. Mena duuka ε nɛ embee esisim nɛ ekukuma bɔɔ, dɔɔ nɛ mɛbwala di kɔ mbee bɔs'ak ε. Mena duuka ε nɛ embee esa ee di nɛ ghwyil tɔ gwoo ε.

¹³ Eteɓ tak ε, ye goka é bi nɔɔ bɛghɛl ε Zɛɛb nɛ ekuwa e dɛɛb djas. Etɛɛ náá, é ghɛɲ mbee mɛlu aatuula ε, bi ε nɛ ghwyil ε pyɛt sok bhwoob bot mɛbhuka men. Bhis bi aaduu kɛkum mɛsik ε, bi ε waapyɛt.

¹⁴ Pyɛtka, etɛɛtɛ di nɛ nen dáa bhɛtɛ é kuu. Dika nɛ epiki dáa bot di ebɔt ghun ε.

¹⁵ Ekoko mɛko men di zii εgoola Mbɛɛ Bhaadal di edjɛ bot egwyem ε.

16 Gheedidika ne ɛdum ɛ konɛ ne Zɛɛb dɔ́a sa di epeeɓal mot ɛ. Ye waasa náá, bi dimal du mekɔ́o me Mbee mot.

17 Nɔ́oka tsik nye nadjɛ wɔ ɛ dɔ́a kɔ́to dɛɛb é. Da bi ɛ baanɔ́o mekpa ɛ Zɛɛb dɔ́a pel Sisim na Dɛɛ.

18 E mewala djas, waabka ne Zɛɛb tɔ membi me mendjaala djas, djaalaka ne Zɛɛb ne ghwyil ɛ Sisim'ɛ. Dika ndjema tɔ mendjaala, sa bi ààkat, gheedjaalaka Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ bɔɔ Zɛɛb djas.

19 Baadjaalaka Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ lam, éteɓ nye needjɛ me etete mekpa me di egoka ne elóo é ghen me di elii ɛ, etee náá, me neewyisal ne ààbe ne bwoo sa di syela tɔ Mbɛɛ Bhaadal ɛ.

20 Ye nakoozobe náá, nenak me é é mbok, me é ngoola-ngoola ɛ Yezu Klisto, nye nalwom me éteɓ me neegoola Mbɛɛ Bhaadal. Djaalaka ne Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ lam, etee náá, me neegoola ye dɔ́a ye di egoka ɛ.

Mɛswosel

21 Tisik mɔn nyɛɛg'ena, mot di esa mesa me Ghen tɔ elooba ɔ, waaleɛ bin dɔ́a me di ɛ, etee náá, bi neegu sa djas me di sa ɛ.

22 Me dhis nye pe yebɔ ɛ, etee náá, nye eezɛɓaɓa bin dɔ́a bis di pe kak ɛ, dɔɔ ne etee náá, nye needjɛ bin meghaaz.

23 Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'ena ne Ghen Yezu Klisto dje biyɔ djas bɔn nyɛɛg bam egwyem. Beta náá, Zɛɛb sa náá, bi kwyɛla pak'en, ne náá, bi dum konɛ ne Zɛɛb baawozal.

24 Beta náá, enɛm ne embɛɛ e Zɛɛb di ne bot ɛ di ekwyɛl Ghen'enaka Yezu Klisto ne lyem wat ɔ.

Bekwel

Bekwel: Bekwel (New Testament)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bekwel

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025

93bbbee1-b255-555f-8c39-01878a3cad57